ב א נויי פיט מוט בכורות הלכה ח: יד ב מייי פייט מה

ג מיי" פ״ח מה מעילה הלכה ט:

ד ומיי׳ פ״א מהלכות אסורי מזבח הלכה יא]: - מיי פ"א מי

מזכח הככה יחן. ה מיי' פ"א מהלכות תמורה הלכה יג: ו מיי' פ"א מהלכות

איסורי מזבח הלכה יא:

מעילה הלכה ע: משיל המיי פ״ה מהלכות יש ח מיי פ״ה מהלכות בכורות הלכה ח:

ט ומיי׳ פ״א מהל׳ איסורי

במוצח הלכה יאו:

י [מי" פ"ג מהלי תמורה הלי ד]: ב ב מי" פ"א מהלכות

בכורות הלכה ה:

מוסף רש"י

כל הקדשים שקדם מום

קבוע כו׳. ואם פירוש כל משנה זו בחולין קל ע״א בארוכה. קדושת דמים דחדה מן הבכורה. דאין

הדושה חלה על קדושה (חולין

שימה מקובצת

אן ואם מתו יפדו. דכיון

הלוקח עובר פרתו פרק שני בכורות

מתני' 6כל הקדשים שקדם מום קבוע

להקדשן ונפדו אחייבין בבכורה יובמתנות יויצאין לחולין ליגזו וליעבד דו ולדן וחלבן

מותר לאחר פדיונן והשוחמן בחוץ פמור יואין

עושין תמורה יואם מתו יפדו יחוץ מן

הבכור ומן המעשר יוכל שקדם "הקדשן את

מומן או מום עובר להקדשן ולאחר מכאן

נולד להן מום קבוע (להקדשן) ונפדו פטורין

מן הבכורה ומן המתנות ואינן יוצאין לחולין

ליגזז וליעבד ייולדן וחלבן אסור לאחר

פדיונן פ והשוחטן בחוץ חייב ועושין תמורה

ואם מתו יקברו: גמ' מעמא דנפדו הא לא

נפדו פמורין מן הבכורה ומן המתנות קסבר

יקדושת דמים מדחה מן הבכורה ומן

המתנות: ויוצאין לחולין וכו': מעמא דנפדו

הא לא נפדו אסירי בגיזה ועבודה ®מסייע

ליה לרבי יאליעזר דאמר ג קדשי בדק

הבית אסורין בגיזה ועבודה אמרי לא

קדושת דמים למזבח הוא דמיחלפא בקדושת

הגוף למזבח גזרו בהו רבנן אבל קדשי בדק

הבית לא: ולדן וחלבן מותר כו': היכי

דמי אילימא דאיעבר ואתיליד לאחר פדיונן

פשיטא חולין נינהו אלא דאיעבר לפני פדיונן

ואתיליד לאחר פדיונן הא לפני פדיונן אסירי

(דף ו:) מכל מקום אשמעינן דינו והחם מפרש מאי שנא מדקלא בעלמא ומשני 🏵 בריא מילהא טפי שביק חמים ומקדשין בעלי מומין: קדושת דמים מדחה מן הבכורה ומן המתגות. פי' הקונטרס קדושת דמים פוטרת מן הבכורה כקדושת הגוף כדמפרש לקמן מקראי דפוטרת מן הבכורה ומן המתנות וקשה לפי' דהתם פטרינן בפסולי המוקדשין אע"פ דנפדו מדאיתקש ללבי ואיל והכא דוקא בלא נפדו אלא היינו טעמא בקדושת דמים משום דכתיב (במדבר ג) גבי בכור בישראל ובמתנות כתיב (דברים יח) מאת העם:

מתבר' כל הקדשים שקדם מום קבוע להקדשן. שהיה להם מום קבוע והקדישן להמכר ולהביא מדמיהם קרבן למזבח: חייבין בבכורה. לאחר פדיונן אם ילדו: ובמסנות. זרוע לחיים וקיבה כחולין גמורין: ויולאין לחולין. בפדיונן לגמרי ליגזו וליעבד כחולין גרידי משום

> חמורה: והשוחטן בחוץ פטור. חפי׳ קודם פדיון דאפי׳ הוי מומן קל כגון לוקין שבעין דלגבי קדשים מיחייב השוחטן בחוך הכא פטור משום דלא חלה עליהן מתחילה קדושה כל כך: ואין עושין המורה. מפרש בגמ' [ע"ב]: ואם מפו. קודם פדיונן יפדו להאכילן לכלבים דאין קדושתן חמורה ותו קמ"ל דגרעי משאר קדשים שאין נפדין אלא חיין שיוכלו לעמוד בפני הכהן בשעת הערכתן דכתיב (ויקרא כז) והעמיד (הכהו) את הבהמה וגו' והדר והעריך (אותה) הכהן וגו': חוד מן הבכור והמעשר. שאפילו במומן חלה עליהן קדושה חמורה דבכור רחם מקדשו ובמעשר כתיב (שם) לא יבקר בין טוב לרע דמשמע בין תם בין בעל מום הדוש טוב מם רע בעל מום: מום עובר. כמאן דליתיה דמי וחלה עליהן קדושה: פטור מן הבכורה. מפרש בגמרא [טו.]: ואין יולאין כו'. שאפי׳ לאחר פדיונן אסורין י׳ (בהנאה) בגיזה ועבודה כדמפרש בגמרא [שס]: ולדן וחלבן אסור כו'. מפרש בגמרא [טו:] כשנתעברו קודם פדיונן וילדו לאחר פדיונן: והשוחטן בחוץ. קודם פדיונן: חייב. כרת. ובגמרא [טו.] מפרש בדוקין שבעין דראוין הן לפנים ואליבא

דרבי עקיבא דאמר אם עלו לא ירדו אבל בשאר מומין לא דאמרינן (א) במסכת יומא (דף סג:) הראוי לאהל מועד חייבין עליו אי לא לא: יקברו. ואין נפדין דבעי העמדה והערכה: גבו' טעמה דנפדין. ארישה קחי: קדושת דמים. פטורה מן הבכורה כקדושת הגוף דמפרש לקמן [טו.] מקראי דפטורה מבכורה וממתנות: קדשי בדק הבית כו'. והני כקדשי בדק הבית דמו דהם עלמן לא הוקדשו מתחילה אלא לדמיהן: נא. תסייעיה ממתניתין דקדושת דמים למזבח הוא דהוקדשו לשם כן שיהיו הדמים קריבין למזבח והתם הוא דאסור בגיזה ועבודה משום דמיחלפא בקדושת הגוף למובח:

הא. ולדות שנולדו לפני פדיונן אסורין בהנאה בלא פדייה ומיקרב לא קרבי דמכח קדושה דחויה אתו דאמם לא הוקדשה למזבח: נפדין בדיניהן שפסקה להן חורה מיד עמיתך במשיכה הא לעובד כוכבים בכסף בכי האי גוונא לא איירי רבא לפסוק כר' יוחנן לגבי ריש לקיש בדבר שהיה ריש לקיש אומר בשם רצותיו כדמפרש פ"ב דחולין (דף כט:) בההיא דאין שחיטה אלא לבסוף דאמר ר"ל משום לוי סבא ופליג עליה ר' יוחנן ורבא גופיה סבר כריש לקיש בפרק תמיד נשחט (פסחים סג.) ובפרק שני דובחים (דף ג.) ומיהו אשכחן אמר רבא אמר רב הונא מכור לי באלו קנה כו' ומפרש הש"ם דסבר כר' יוחנן דאמר דבר חורה מעות קונות ונראה דרבה גרס ולא רבא דרבא לא ראה רב הונא מעולם דאף רב יהודה לא ראהוש כדאמרינן בקדושין (דף עב:) יום שמת רב יהודה נולד רבא וכשמת רב יהודה כבר נפטר רב הונא מדאמר במ"ק (דף n.) גברא רבא כרב יהודה "ליכא דלשרי לך ורב הונא גדול הי' אפילו משמואל רבו של רב יהודה מדאמר בריש גיטין (דף ה.) בעא מיניה שמואל מרב הונא שנים שהביאו גט ועוד יש לדקדק דהלכתא כר׳ יוחנן דמעות קונות דבר חורה מדאמר וכן אמר רב נחמן דבר תורה מעות קונות [©]ופסק לוי כמתני׳ וקי"ל כוותיה בדיני והא דאמר פ"ק דקידושין _(דף יד:) גבי עבד עברי הנמכר לעובד כוכבים 0 עובד כוכבים דכל קניינו בכסף בע"ע קאמר ולא בכל דבר דלר' יוחנן הוי במשיכה והא דמתרץ הש"ס בפרק בתרא דמסכת ע"ו (דף סג.) בזונה עובדת כוכבים דלא מחסרא משיכה ההיא שינוייא כר"ל ולא כר' יוחנן ואידך שינוייא דמשני התם בזונה ישראלית וכגון דקאי בחלירה ניחא אף כר' יוחנן אבל מעיקרא ניחא ליה לאוקומי אפילו לא קאי בחלירה א"נ רב נחמן בר יצחק דקאמר לההיא שינויא דסבירא ליה כר"ל ולא כמו שכתוב בספרים רב חסדא דרב חסדא הוא דאמר פרק הוהב (ב"מ דף מו:) כדרך שחיקנו משיכה בשומרין[©] כך תקנו משיכה בלקוחות אלמא כר׳ יוחנן סבירא ליה דמשיכה תקנה דרבנן היא ומיהו יש לדחות דאפ״ה כר׳ יוחנן ס"ל ⁰אפשר דהתם דלעובד כוכבים בכסף ולעמיתך ידרוש לענין אונאה כמאן דאמר גזל הכנעני אסור כדפרישית לעיל: 🗘 לרישא הבי

 מולין קל, ממורה י: לג:,
חולין שס, ג) [מעות וכן
מחלים שס, ג) [מעות וכן
במשנה שבמשניות לימה גם
במולין קל, לימה], ד) [ממורה לא:], כ) [לקמן כה. חולין קלה.], ו) ל"ל אלעזר, ז) ל"ק קנה.], ז) פ"ל הנעוד, ז) נ"ק מ"ז, ח) ב"להני, ט) [ועי מוסי מנחות לו. ד"ה אמר רבה], ז) ליכא הכא ז"ק, כ) [צ"ל ובדקה לוי במחני"], ל) אשכחן, מ) [צב"מ שם אימא במוכרי], דמעיקרא לא חיילא עלייהו קדושה מ) ובצית שם חימה במותריון,
ואפשר דריש לעמיתר
ולשרב דריבים בכסף ולעמיתר
צ"ק, ס) שיון לדף יג:
צ"ח, לומיל דישראל צ"ק,
לדמי צ"ק, צ) ע"כ שייך
לדמי צ"ק, צ) ע"כ שייך
לע"ל, ק) [צ"ל בזיא חיולתא טפי

הגהות הב"ח

(h) רש"י ד״ה והשוחטן נחוץ כו' במסכת זבחים דף קיב:

רבינו גרשום

ונפדו חייבים בבכורה ומתנות. הזרוע והלחיים והקבה דכיון דמום קדם . להקדש ונפדו כחולין דמו: ויוצאיז לחוליז להיגזז יעבודה כיון דמום קדם קום להקדש מותרין: וולדן וחלבן מותר לאחר פדיונן. להכי [מותר] הנאתו לאחר פדיונן דאע"ג דאיעבר לפני פדיונן כיון דיליד לאחר פדיונן מותר בלא . פדייה: והשוחטו בחוץ. חוץ לעזרה: ואין עושין תמורה. אפי׳ קודם פדיונן: חוץ מן הבכור והמעשר. דאע״ג (דקבע דם) ונ"ל דקדם (דקבע דם) (נ"ל דקדם) מו קבוע להקדישן: ונפדו. מ"מ דינן כקדשין ופטורין מן הככורה והמתנות משום דקדושתן באה מאיליה והוו קדושת הגוף. ואי אמרת בכור היאך יוכל לקדם מום להבדישוי דבלע הביושות להקדישו והלא קדושתו מרחם כגון שהומם במעי אמו קודם שיקדשו יציאת הרחם: קדושת דמים מדחה מן הבכורה ומן המתנות. מן הבכורה ומן המתנות. דכיון דקדם מום קבוע להקדשן ההוא הקדש לא הוי אלא קדושת דמים שימכרו ויביא בדמיהן קדשים. ואפי׳ הכי אי לא קושים. ואפי הכי איקא מפדו פטורין מן הבכורה ומן המתנות: קדשי בדק הבית. קדושת דמים נינהו שימכרו לצורך תיקון בדק הבית: אסירי בגיזה ועבודה. קודם פדיונן: אמרי לא. מיהא לא מסייעא ליה לר׳ אליעזר דהיינו טעמא דתנא דמתנ׳ דאסר להו בגיזה ועבודה כי לא ניפדו משום דהני שהוקדשו . במומן קדושת דמים למזבח הוא שימכרו ויביאו מדמיהן קדשים תמימין למזבח ואי שרית להו בגיזה ועבודה אתי לאחלופי למישרי בקרושת המזבח. קדשי בדק בקר שהוהחבות, קרשיבה ק הבית דלא הוו קדושת דמים למזבח דליכא לאיחלופי בהו לא גזרו בהו רבנן דליהוו אסירי בגידה ועבודה ומיהא לא מסייעא ליה: הא לפני. דאיעבר ואתיליד קודם פדיונן אסירי אותן וולדות בלא פדיון:

ואנא כריש לקיש סבירא לי שמע מינה דרב אשי גופיה כשהיה אומר מתחלה משיכה אינו קונה לאו משום דסבר לה כריש לקיש דלעולם כרבי יוחנן סבירא ליה לפיכך כי הקשה לו מההיא דבן נח לא רלה להקשות מההיא דדבר תורה מעות קונות דו דלעולם לעמיתך ולעובד

אילטריך כדאמרינן מסייע

נפדין והא התם חשיב חדא מילתא דריש לקיש דתניא כוותיה ואי אפשר לומר דהנהו תלתא גרסינהו בהדי הדדי ואכתי איכא טובא דבפרק בהמה המקשה (חולין עו.) גבי גידין שסופן להקשות משמע דדוקא קאמר רבא ש תני חלת ותו לא והא דפליגי ר' יוחנן וריש לקיש פ"ק דסנהדרין (דף טו.) גבי כל הקודם להורגו זכה ותניא כדריש לקיש דהתם אליבא דרבי אליעזר פליגי והלכה כרבנן ופ"ק דמסכת ע"ז (דף ו:) גבי נשא ונתן דתניא בברייתא כריש לקיש ור' יוחנן סבר כתנא דמתני' גבי הא דתנן לפני חגיהם של עובדי כוכבים אסור לאחריהן מותר ומפרש נשא ונתן איכא בינייהו ומיהו יש לדחות ראיה דרבא כיון דריש לקיש לאו משמיה דנפשיה אמר אלא משום ר' אושעיא כדאמר לעיל אמר ריש להיש משום רבי אושעיא ישראל שנתן מעות לעובד כוכבים בבהמה בדיניהן ומפרש

יש ואם כווני פרוד. וכיון דאין בהם אלא קדושת דמים שמתו פודין אותם להאכילן לכלבים וקשה לר"י מהא דאמרינן בפ" כל שעה האוכל חמץ של הקדש בשוגג מעל וי״א לא . מעל ומפרש התם דפליגי אפי׳ בקדושת דמים איכא מ״ד התם אין פודין הקדש מ״ד התם אין פודין ייאי ב להאכילן לכלבים ואומרים דס״ל לכ״ע דמדאורייתא מידיי המדשים להאכילן יט"ל לכ"ע דמדאורייוגא פודין הקדשים להאכילן לכלבים כדקתני הכא אם מתו יפדו אבל מדרבנן איכא . פלוגתא דאיכא מ״ד אין פודין אעפ״י י ורשת דמים: כן והשוחטן קרישת דמים. כן הישחום בחוץ חייב כרת. וא״ת אמאי חייב משום שוחט קדשים בחוץ והא קרינן . . ביה ראוי לפתח אהל מועד ביה דאר לפונוד אהל מועד וליכא ואור״י דמיירי בדוקין שבעין ואליבא דר״ע. תוס׳ חיצוניות: גן קדשי בדק . הבית אסורין בגיזה ועבודה. יא״ת פשיטא כיון דקדושין . זו וי״ל שאפי׳ קנה הגיזה הן הייל שאפיי קנה הגידה והעבודה מן הקדש ועוד שמעתי ממה״ש דמיירי דלית בה שוה פרוטה ואין איסור הנאה בהקדש . פחות משוה פרוטה. תוס׳ פוחת משוח פודטות חוס חיצוניות: דן דדבר תורה מעות קונות דלעולם וכו׳ דרב אשי אית ליה שפיר יר"י מעות קונות וסבר רלעמיתך ולעובד כוכבים בכסף ולעמיתך דריש לענין אונאה כדקאמר לעיל. הרא"ש ז"ל: כוכבים בכסף ולענין אונאה אתא

לעמיתך כמאן דאמר גזל הכנעני אסור דלמאן דאמר גזל הכנעני מותר לא לעיל ואף על גב דאמרינן בהוהב (ב"מ דף מח.) קרא ומתני" לריש לקיש היינו לכאורה אבל אפשר לשנויי לקרא שפיר אליבא דרבי יוחנן ומתני׳ דנתנה לבלן מעל הוה מוקמי ליה ר' יוחנן בבלן עובד כוכבים וההיא דנתנה לספר בישראל ולכך מעל אע"ג דלא משך דמעות קונות וא"ת ומאי סייעתא לריש להיש הא איהו מוקי הך דנתנה לספר בספר עובד כוכבים הכי נמי מלי לאוקומי ההיא דבלן בעובד כוכבים ואור"ת משום דבלן משמע טפי דאיירי בישראל דומיא דנתנה לחבירו דקתני הוא מעל וחבירו לא מעל משמע חבירו ישראל דבר מעילה הוא ודוהא בלו דלא מחסרא משיכה כדמסיים בההיא משנה לפי שאומר לו הרי מרחץ לפניך הכנס ורחוץ אבל ספר דומיא דבלן דהיינו ספר ישראל לא מעל עד דמשיך ולא אמר רבא קרא ומתני׳ מסייע ליה לריש לקיש לפי שיסבור כמותו תדע דרבא גופיה הוא דפסק כר' יוחנן לגבי ריש לקיש בכל דוכתה בר מתלת וכי תימא שאני הכא דתניא כוותיה

קאמר אם לא נתן מעות כו'. פירוש וגם אם לא משך יחזור: והני מילי ישראל מישראל כו'. תימה ש' דדומיא דרישא ישראל מעובד כוכנים שמפסיד הכל כגון כאן שמפסיד דמי עבודת כוכנים מי איכא ישראל מישראל משום מחוסרי אמנה וי"ל דהכי קאמר דישראל מעובד כוכבים אי הוה בהו משום מחוסרי אמנה הוה דומה ⁶⁾דמי עבודת כוכבים ביד ישראל אע״פ שהוא מקח טעות היה לריך לקיים המקח שלא יהא בו משום מחוסרי אמנה⁶⁾: בל הקרשים שקרם מום קבוע להקרשן. לאו בקדשי בדק הבית איירי אלא בהקדישן למובח לדמיהן דאין חילוק בין רישא לסיפא אלא שזה קדם הקדשו למומו וזה קדם מומו להקדשו ואע״פ שעובר כשהקדיש בעל מום למזבה כדאמרינן פ״ק דחמורה